

Nyhetsbrev #7 – RAKEL RäddSamF

Så var det dags för årets tredje nyhetsbrev från det länsgemensamma RAKEL-projektet inom RäddSam F.

Projektläget

Pilotprojektet fortsätter enligt plan. Vi saknar fortfarande några styrkeledare inom HRF men vi räknar med att dessa kommer in så fort som möjligt. Den 17/5 hade vi en erfarenhetsuppsamling från piloten. Sammanfattningsvis kan man konstatera följande erfarenheter

Yttäckning

Ur ett generellt perspektiv kan konstateras att Jönköpings län har en mycket god yttäckning av RAKEL-nätet. Vid såväl genomförda räddningsinsatser som explicita rekognosceringar har inga stora ytor utan RAKEL-täckning identifierats. Några enstaka punkter utomhus samt vissa speciella objekt inomhus saknar täckning med handterminal. Dessa punkter och objekt skall sammanställas och införlivas i planeringen av MSB:s förtättningsprojekt kring RAKEL-nätet.

Kapacitet

Det råder viss tveksamhet kring RAKEL-nätets kapacitet vad gäller mängden simultana samtal på en begränsad yta. Det har vid några tillfällen upptäckts kapacitetsbrister då många terminaler från olika organisationer varit aktiva på en begränsad yta, dvs. i praktiken anslutna till en och samma RAKEL-basstation. Dessa kapacitetsbrister måste utredas mer systematiskt och införlivas i planeringen av MSB:s förtättningsprojekt kring RAKEL.

Samverkan

RAKEL-nätet uppfattas ge förstärkta möjligheter att fortsätta på den långtgående samverkansmodell som finns inom ramen för såväl RäddSam F som F-samverkan. Kombinationen av den goda yttäckningen som ett tydliggjort gemensamt nät/system har vid flera tillfällen visat sig gagna just samverkan och det gemensamma arbetet för de drabbade sammanhangen. I vissa stycken har RAKEL varit det enda kommunikationssystem som kunnat användas för en fungerande samverkan. Detta med anledning av att såväl Polisen som Landstinget redan nu nyttjar RAKEL som primärt kommunikationssystem och därmed har en mycket begränsad kapacitet för användning av äldre analogt system.

Utbildning

RAKEL-införandet har tydliggjort behovet av system- och metodtänk kring operativa frågor och har inte enbart krävt handhavandebildning. RAKEL-införandet innebär också stora behov av nyinläring av anropsnummer, talgruppsanvändning etc. Det innebär att mängden utbildning som krävs för att få en väl grundad och stabil drift av systemet är väsentlig. Generellt har varje användare i systemet erhållit ca 4-5 timmars grundutbildning och sedan har denna behövts kompletteras med ytterligare 1-2 timmar. Detta bör man ha i beaktande vid fortsatt implementering.

Behovet av central organisation

RAKEL-nätet innefattar en högre grad av administrativa rutiner än vad de analoga systemen gjorde. De flesta av dessa rutiner är dock av relativt sällan förekommande art för den enskilda organisationen att det torde vara svårt att upprätthålla kompetensen (t.ex. OKP-hantering). Det har därför uppfattats som värdefullt att ha haft en RäddSam F-central organisation kring RAKEL och att denna tydligt har varit knuten till verksamheten. En sådan organisation, i någon form, torde vara väsentlig även fortsättningsvis, såväl efter pilotdrift som under och efter breddimplementering.

Med dessa erfarenheter som grund föreslogs räddning chefsgruppen, vid dess möte den 1/6, besluta om anslutning till RAKEL enligt följande:

- Följande funktioner skall finnas tillgängliga i RAKEL vid larmtillstånd senast 2012-01-01:
 - ledningsenhet (SL/IL/BI)
 - räddningsenhet
 - höjdenhet
 - vattenenhet
 - IVPA/sjukvårdslarm (motsv)
 - regionala resurser
 - övriga resurser med frekventa samverkansbehov
- RCB skall finnas tillgängliga i RAKEL utanför larmtillstånd fr.o.m. 2011-06-15.
- IL och BI skall finnas tillgängliga i RAKEL utanför larmtillstånd fr.o.m. 2011-08-01.
- RAKEL skall användas som primärt kommunikationssystem vid larm fr.o.m. 2012-01-01
- Samtliga resurser byter talade anropsnummer till MSISDN oavsett radiosystem och bestyckning
- Ommärkning av fordon senast 2012-01-01

Räddning chefsgruppen beslutade att RCB skall finnas tillgänglig i RAKEL utanför larmtillstånd fr.o.m. 2011-06-15. Utöver detta valde räddning chefsgruppen att skjuta på resterande beslut för att skapa sig mer utrymme för främst ekonomiska konsekvensanalyser. Räddning cheferna har ett nytt möte i augusti och till det mötet förväntas att ett anslutningsbeslutsförslag skall vara tillräckligt genomarbetat och förankrat så att beslut då kan tas. Detta innebär att analog radio fortfarande skall vara förstahandsvalet för radiokommunikation, dess brister till trots. Status, positionering och navigering sker dock fortsättningsvis, precis som hittills, i första hand via RAKEL i de enheter som har det och via analog radio i övriga enheter som har den möjligheten.

Pilotprojektet förväntas praktiskt att avslutas den 1/9 2011.

Uppstarten av projekt för införande inom kommunal verksamhet i övrigt (utöver räddningstjänst) fortsätter. Ett informationsmöte arrangerat av Länsstyrelsen kommer att hållas på Elmia i Jönköping den 14/6. Vi kommer att genomföra

detta projekt i samarbete med MSB varför den exakta utformningen ännu inte är fastställd.

SOS Alarm och RAKEL i Zenith

SOS Alarm kommer att införa RAKEL i sitt ordinariesystem nu i juni. Man börjar med centralen i Halmstad. Jönköpingscentralens överföring är planerad till vecka 2011-40.. Detta kommer bl.a. innebära behov av omprogrammering av våra RAKEL-terminaler men också en effektivare hantering av RAKEL inom SOS. Projektledningen kommer att ta kontakt med såväl Swedish Radio Supply som Teleservice och LPA för att i god tid kunna få till de avprovningar och omprogrammeringsunderlag som behövs. Bl.a. skall status och mottagar-ID för samtalsbegäran (CBR) ändras.

SOS Alarm kommer också att erbjuda oss som kunder att kunna utnyttja deras TNA-tjänst, dvs möjlighet att mer eller mindre temporärt knyta fler MSISDN-nummer till en enskild terminal. MSB erbjuder också den här tjänsten mot en kostnad, men rekommendationen är att om behov finns utnyttja SOS Alarms TNA-tjänst. Ett tydligt användningsområde är t.ex. RCB-funktionen som löpande rullar mellan 2 43-1180, 2 43-4180 och 2 43-7180. Man skulle då kunna utnyttja att den vecka som mRCB-skapet vilar på en av dessa loggar den befattningshavaren in på RCB-funktionens anropsnummer (2 49-3180, som idag inte är i bruk) vilket gör att oavsett vem som har funktionen nås på ett och samma anropsnummer. Uppmaningen är att fundera på vilka funktioner som skulle vara aktuella att ha TNA-tjänst knuten till samt vilka terminaler som skall kunna utnyttja funktionen. Återkom sedan men resultatet av dessa funderingar till projektledningen så återkopplas detta till SOS Alarm på ett sammanhållet sätt.

För att SOS Alarm skall kunna hantera att använda RAKEL tillsammans med så många olika organisationer är vi tvungna att flytta lite talgrupper rent administrativt. Detta kommer inte att påverka den enskilda räddningstjänsten mer än möjligen någon kort tidsperiod (läs: fåtal minuter) då t.ex. stationstalgrupper flyttas.

Operativ KommunikationsPlanering framgent

För att fortsättningsvis hålla samman nummersättning och samverkansstruktur i RAKEL inom RäddSam F kommer OKP-hantering ligga kvar hos den nuvarande pilotprojektledningen. Har man behov av att ändra något kring sitt RAKEL-användande (nya terminaler, terminaler som skall ändras, nya talgrupper etc) får man kontakta projektledningen så hjälper vi er vidare.

Täckningsrekognocering

Den 28/5 genomfördes en praktisk täckningsrekognocering över hela vårt län. Detta skedde i samverkan mellan Räddningstjänsten, Polisen, Landstinget och Länsstyrelsen. Efter den dagen kan konstateras att vi i vårt län inte har några områden utan RAKEL-täckning med handburen terminal i bil utomhus. Vissa enskilda koordinater saknar täckning och vissa viktiga objekt saknar täckning inomhus. För att upptäcka och förhoppningsvis få åtgärdat täckningsbristerna (gäller särskilt viktiga objekt) uppmanas att rapportera platser med saknad eller upplevd dålig täckning med koordinatangivelse, adressangivelse samt eventuellt objektsnamn till projektledningen. Dessa kanaliseras sedan, gemensamt med

Polisens och Landstingets rapporter via Länsstyrelsen gemensamt till MSB och deras planerade nätförtätningsprojekt.

Det har vid användning konstaterats vissa kapacitetsbrister i nätet. Om t.ex. en basstation haft många parallella samtal på olika talgrupper kombinerat med individsamtal i såväl simplex som duplex har basstationen blivit ”full”. Användare har då fått s.k. ”spär” i sin terminal och inte kunnat koppla upp samtal. Vad gäller kapacitet kan nämnas att en ”normalbas” kan hantera max två parallella duplexsamtal sedan är basen ”full” och släpper inte igenom någon annan taltrafik. Dessa kapacitetsbrister är inte bra och i vissa fall oacceptabla. Det uppmanas därför att även rapportera upplevda kapacitetsbrister till projektledningen så att också de kan vidarebefordras till MSB för åtgärd.

Programmeringstankar

Inför en kommande skarpdrift av RAKEL kan det finnas behov av omprogrammeringar av våra terminaler. Det har uppkommit behov av utvecklad ”personsökarfunktionalitet”, eventuella ändrade användningar av snabbknappar, omarbetning av adressboken etc. Finns det fler idéer kring detta uppmanas det till att vidarebefordra dessa idéer till projektledningen så kommer dessa att tas med i programmeringsreferensgruppens arbete i slutet av sommaren.

Påminnelse om pilotprojektets innebörd och användning

Vi vill åter påminna om den tänkta användningen av RAKEL i pilotprojektet, inklusive kompletterande beslut tagna under projektets gång:

Användare under piloten **ska** finnas tillgängliga i RAKEL under insats från det att man sätter sig i sitt fordon tills att man ställer in på brandstationen igen. RCB ska finnas tillgänglig i RAKEL även utanför larmtillstånd fr.o.m. 2011-06-15.

Under pilotprojektet används RAKEL för

All trafik som inte nödvändigtvis behöver höras av alla

Lägesrapporter i senare skede

Förfrågningar/beställningar etc

Kommunikation med RAKEL-bestyckade samverkande enheter som inte behöver höras av alla eller som bara kan ske i RAKEL

All trafik inom räddningstjänsten och till SOS som normalt gått via telefon

Analog radio är fortfarande räddningstjänsternas primära kommunikationsväg och skall användas för det.

FoG – 30/5 2011

Den 30/5 träffades RAPS-kollektivet inom Jönköpings och Kronobergs län för att diskutera olika RAKEL-frågor, främst med inriktning på samverkan. Det kan konstateras där att det är allt mindre av teknikdiskussioner och alltmer av metodfrågor. Nya möjligheter som skapas med RAKEL ställer också nya krav på metodutveckling utan att för den sakens skull låta tekniken bli styrande. Det kan också konstateras det värde som ligger i det goda samarbete vi haft och har med Kronobergs län. Vi har i grunden en samsyn på vilken roll RAKEL skall spela i vår verksamhet samtidigt som vi kommer med lite olika förutsättningar. Det ger en bra plattform för kreativa diskussioner och resultat. Dessa möten, som förekommit återkommande sedan 2008, kommer att fortsätta även framgent och ger oss unika möjligheter att kombinera behoven av

”stuprör” inom den enskilda organisationens arbete med kraven på och möjligheterna till samverkan mellan organisationerna.

RAPS-Samverkan Syd – 7/6 2011

Den 7/6 träffades RAPS-kollektivet från landets sydligare län (Kalmar, Jönköping, Halland och söderut) med ett liknande syfte som mötet refererat ovan. Detta möte hade som intension också att bryta lite i metodiktänk, men landade ganska ofta i teknikdiskussioner. I detta lite bredare sammanhang kan det konstateras att arbetssätten skiljer lite mer än inom FoG, vilket också gör det svårare att hitta de minsta gemensamma nämnarna. Dock finns de och kan med lite arbete identifieras. Även i detta möte konstaterades behoven av att prata mer arbetssätt och metod än teknik, vilket gör att gruppens sammansättning på individbasis håller på att förändras. Från Jönkings län representerades räddningstjänsterna av Fredrik Björnberg, i egenskap av samordnare för operativa frågor inom RäddSam F-kontoret, och undertecknad, i egenskap av RAKEL-samordnare.

Avslutning

En trevlig sommar tillönskas nu er alla!

Som alltid går det bra att höra av sig med frågor kring RAKEL-
implementeringen till undertecknad på e-post david.hogberg@jonkoping.se
alternativt via telefon 036-10 56 64.

Mvh

David Högberg – projektledare RAKEL-implementering inom RäddSam F.